

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 2C/1/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5814200167
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Radičová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2021:5814200167.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou Mgr. Katarínou Radičovou, v právnej veci žalobcov: 1a/ T. C., nar. XX.X.XXXX, C. armády XXXX/XX, S. (ako právny nástupca po zomrelom 1/ U. O., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom P. XX/XX, S., zomr. dňa XX.XX.XXXX), 2/ Q. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. Q. XX/XX, S., Xa/ F. O., nar. X.XX.XXXX, bytom A. Q. XX/XX, S., 3b/ mal. S. O., nar. XX.X.XXXX, bytom A. Q. XX/XX, S., 3c/ mal. P. O., nar. XX.X.XXXX, bytom A. Q. XX/XX, S., 3d/ mal. P. O., nar. XX.X.XXXX, bytom A. Q. XX/XX, S., (ako právni nástupcovia po zomrelom 3/ P. O., naposledy bytom A. Q. XX/XX, S., zomr. dňa XX.XX.XXXX), 4/ N. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. W. XX/X, M., 5/ P. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX/X, S., 6/ P. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX/XXX, S., 7/ F. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. Q. XX/XX, S., všetci žalobcovia právne zastúpení: JUDr. Dušan Serek, advokátska kancelária, s.r.o., Nová Doba 489/15, Nižná, pracovisko Hattalova 373/3, Námestovo, proti žalovaným: 1/ Y. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX, X. M., 2/ X. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX, X. Hora, 3/ G.. P. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXXX/XX, T. O., 4/ F.. P. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX, X. M., 5/ Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. M. XX, 6/ S. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX, X. M., 7/ S. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX, X. M., 8/ H. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX, X. M., 9/ P.. T. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX, X. M., XX/ P. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX, X. M., žalovaní 1/ - 7/, 9/ a 10/ právne zastúpení: Advokátska kancelária SLAMKA&Partners, s.r.o., Radlinského 1735/29, Dolný Kubín, v konaní o určenie, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené vecným bremenom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Súd návrh na prerušenie konania z a m i e t a.

III. Žalovaní 1/ až 7/, 9/ a 10/ m a j ú proti žalobcom 1a/ až 7/ spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

IV. Žalovanému 8/ nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 08.01.2014 sa pôvodne žalobcovia 1/ až 7/ (ďalej len „žalobcovia“) domáhali určenia, že nehnuteľnosti - pozemky zobrazené ako KN-C parcely č. XXXXX/XX, trvalé trávne porasty o výmere XXXX mX a č. XXXXX/XX, ostatné plochy o výmere XXX m2, zapísané na LV č. XXX, k.ú. E., obec S., ďalej ako KN-C parcely č. XXXXX/XX, trvalé trávne porasty o výmere XXXX mX a č. XXXXX/XX, ostatné plochy o výmere XXX m2, zapísané na LV č. XXX, k.ú. E., obec S., ďalej ako KN-C parcely č. XXXXX/XX, trvalé trávne porasty o výmere XXXX mX a č. XXXXX/XX, ostatné plochy o výmere XXX m2, zapísané na LV č. XXX, k.ú. E., obec S. nie sú zaťažené vecným bremenom spočívajúcim v práve zriadenia cesty a práve prechodu v rozsahu vyznačenom na GP č. XXX/XX zo dňa 24.07.2003 v prospech vlastníkov nehnuteľností - pozemkov zobrazených ako KN-C parcely č. XXXXX/XX, trvalé

trávne porasty o výmere XXXXX m² zapísanom na LV č. XXX, k.ú. E., obec S., KN-C parcely č. XXXXX/XX, trvalé trávne porasty o výmere XXXX m² zapísanom na LV č. XXX, k.ú. E., obec S. KN-C parcely č. XXXXX/XX, trvalé trávne porasty o výmere XXXX m² zapísanom na LV č. XXX, k.ú. E., obec S., KN-C parcely č. XXXXX/XX, trvalé trávne porasty o výmere XXXX m² zapísanom na LV č. XXX, k.ú. E., obec S., KN-C parcely č. XXXXX/XX, trvalé trávne porasty o výmere XXXX m² zapísanom na LV č. XXX, k.ú. E., obec S., KN-C parcely č. XXXXX/XX, trvalé trávne porasty o výmere XXXX m² zapísanom na LV č. XXX, k.ú. E., obec S. a KN-C parcely č. XXXXX/XX, trvalé trávne porasty o výmere XXXX m² zapísanom na LV č. XXX, k.ú. E., obec S..

2. Žalobu odôvodnili tým, že žalovaní 1/ a 2/ sú podielovými spoluvlastníkmi, každý v 1-ici pozemku zapísanom na LV č. XXX, k.ú. E., obec S., pričom vlastníctvo nadobudli na základe dohody o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti registrovanej býv. Správou katastra Tvrdošín pod sp. zn.: Q Žalovaný 3/ je výlučným vlastníkom pozemku zapísanom na LV č. XXX, žalovaný 4/ je výlučným vlastníkom pozemku zapísanom na LV č. XXX, žalovaná 5/ je výlučnou vlastníčkou pozemku zapísanom na LV č. XXX, žalovaní 6/ až 8/ sú podielovými spoluvlastníkmi, každý v podiele 1/3-ina pozemku zapísanom na LV č. XXX, žalovaný 9/ je výlučným vlastníkom pozemku zapísanom na LV č. XXX a žalovaná 10/ je výlučnou vlastníčkou pozemku zapísanom na LV č. XXX, ktoré pozemky sa nachádzajú v k.ú. E., obec S.. Vlastníctvo k predmetným pozemkom žalovaní 3/ až 10/ nadobudli na základe kúpnej zmluvy registrovanej býv. Správou katastra Tvrdošín pod sp. zn.: Q Ďalej uviedli, že žalobnými návrhmi zo dňa 30.12.2013 podanými na Okresnom súde Námestovo a prejednávými v ďalších konaniach sa žalobcovia domáhajú voči aktuálne zapísaným vlastníkom k nehnuteľnostiam - pozemkom KN-C parcely č. XXXXX/XX, trvalé trávne porasty o výmere XXXX m² a č. XXXXX/XX, ostatné plochy o výmere XXX m², č. XXXXX/XX, trvalé trávne porasty o výmere XXXX m² a č. XXXXX/XX, ostatné plochy o výmere XXX m², č. XXXXX/XX, trvalé trávne porasty o výmere XXXX m² a č. XXXXX/XX, ostatné plochy o výmere XXX m², zapísaných na LV č. XXX, XXX a XXX, k.ú. E., obec S. určenia vlastníckeho práva. Tieto nehnuteľnosti vznikli na základe GP č. XXX/XX, pričom predstavovali pôvodne pozemok KN-C parcela č. XXXXX/XX, trvalé trávne porasty o výmere XXXX m². Na základe dohody o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti a zmluvy o zriadení vecného bremena zo dňa 20.02.2004 registrovanej býv. Správou katastra Tvrdošín pod sp. zn.: Q ktorej vklad do KN bol povolený dňa 15.07.2004 bol tento pozemok zaťažený vecným bremenom spočívajúcim v práve zriadenia cesty a práve prechodu v prospech vlastníkov pozemku - novovytvorených KN-C parcel č. XXXXX/XX, trvalé trávne porasty o výmere XXXXX m² a č. XXXXX/XX, trvalé trávne porasty o výmere XXXXX m², ktoré vznikli taktiež na základe predmetného GP. Poukázali na to, že pozemok KN-C parcela č. XXXXX/XX, trvalé trávne porasty o výmere XXXXX m² bol na základe GP č. XX/XXXX rozdelený a v súčasnosti predstavuje pozemky KN-C parcely č. XXXXX/XX, XXXXX/XX, XXXXX/XX, XXXXX/XX, XXXXX/XX, XXXXX/XX, spolu o výmere XXXXX m², ktoré sú zapísané na predmetných LV v prospech žalovaných 1/ až 10/ ako vlastníkov. Pozemok KN-C parcela č. XXXXX/XX, trvalé trávne porasty o výmere XXXXX m² ostal v KN bez zmeny. S poukazom na skutočnosti uvedené v predmetných žalobných návrhoch, neboli účastníci dohody o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti a zmluvy o zriadení vecného bremena reg. pod sp. zn.: Q vlastníkmí pozemku KN-C parcela č. XXXXX/XX, trvalé trávne porasty o výmere XXXX m² a teda nemohli ani platne tento pozemok zaťažiť vecným bremenom spočívajúcim v práve zriadenia cesty a práve prechodu v prospech vlastníkov pozemkov KN-C parcely č. XXXXX/XX a XXXXX/XX. Z uvedeného dôvodu potom s poukazom na ust. § 37 ods. 2 OZ je predmetná zmluva, ktorej vklad bol povolený pod Q v časti zriadenia vecného bremena zaťažujúceho predmetný pozemok od počiatku absolútne neplatná. Naliehavý právny záujem na podaní tejto negatívnej určovacej žaloby žalobcovia preukazujú tak, že jedine určením, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tejto žaloby nie sú zaťažené vecným bremenom možno vykonať v katastri nehnuteľností príslušný zápis tak, aby tento zodpovedal skutočnému právnomu stavu vecným bremenom zaťažených nehnuteľností. Aktívna legitímácia pre toto konanie žalobcom svedčí jednak ako potencionálnym podielovým spoluvlastníkom, ako aj potencionálnym dedičom po ich právnej predchodkyni, určenia do dedičstva po ktorej patrí spoluvlastnícky podiel v nehnuteľnostiach zaťažených predmetným vecným bremenom. Žalobcovia zároveň navrhli, aby súd prerušil konanie do právoplatného skončenia konaní vedených na tunajšom súde pod sp. zn. 10C/60/2013, 10C/59/2013, 5C/44/2013.

3. Žalovaní 1/ až 7/, 9/ a 10/ (ďalej len „žalovaní“) vo svojich vyjadreniach k žalobe zhodne uviedli, že vzhľadom na skutočnosť, že v konaniach vedených na Okresnom súde v Námestove pod sp. zn. 10C/60/2013, 10C/59/2013 a 10C/44/2013 (pozn. súdu, správne má byť 5C/44/2013) sa rieši otázka

vlastníctva k nehnuteľnostiam pozemkov KN-C parcely č. XXXXX/XX, XXXXX/XX, XXXXX/XX, XXXXX/XX, XXXXX/XX a XXXXX/XX nesúhlasia so žalobou a je nepodstatné riešiť otázku o určenie, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené vecným bremenom.

4. Po podaní žaloby došlo dňa 20.09.2019 k úmrtiu žalobcu 1/ a dňa 18.08.2017 k úmrtiu žalobcu 3/, z ktorého dôvodu súd vydal uznesenie č. k. 2C/1/2014-205 zo dňa 03.06.2020, v ktorom rozhodol o pokračovaní v konaní s právnymi nástupcami pôvodných žalobcov označenými ako žalobca 1a/ T. C., nar. XX.XX.XXXX a žalobcovia 3a/ F. O., nar. XX.XX.XXXX, 3b/ mal. S. O., nar. XX.XX.XXXX, 3c/ mal. P. O., nar. XX.XX.XXXX a 3d/ mal. P. O., nar. XX.XX.XXXX. Uznesenie nadobudol právoplatnosť dňa 05.09.2020.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 17.03.2021, na ktoré sa nedostavil žalovaný 8/. Žalovaný 8/ mal predvolanie na pojednávanie doručené na adresu evidovanú v registri obyvateľov, zásielku s predvolaním si neprevzal v odbernej lehote, a tak sa táto považuje za doručení podľa § 111 ods. 3 CSP. Svoju neúčast' žalovaný 8/ neospravedlnil, ani nepožiadal o odročenie pojednávania z vážneho dôvodu. Súd poukazuje na to, že súčasťou podania právneho zástupcu žalovaných, v ktorom oznámil prevzatie ich zastupovania v tomto konaní síce bola i plná moc žalovaného 8/, táto však nebola ním vlastnoručne podpísaná a súdu v čase rozhodovania riadna plná moc na zastupovanie žalovaného 8/ v tomto konaní predložená nebola. Z toho dôvodu súd plnú moc žalovaného 8/ udelenú pre právneho zástupcu neakceptoval a pojednával v jeho neprítomnosti.

6. Právny zástupca žalobcov na pojednávaní zotrval na svojich doterajších skutkových a právnych vyjadreniach. Žalobcovia sa cítia byť vlastníckmi pozemkov vzhľadom na to, že sa vedú konania o určení vlastníckeho práva k pozemkom. Z tohto dôvodu majú za to, že je daný dôvod na prerušenie konania podľa § 164 CSP do skončenia konaní vedených na tunajšom súde pod sp. zn. 10C/596/2013, 10C/60/82013 a 5C/44/2013, keďže vyriešenie otázky vlastníctva v týchto konaniach má veľký význam pre rozhodovanie v tomto spore. Právny zástupca uviedol, že žalobcovia odôvodňujú svoje vlastnícke právo k nehnuteľnostiam od pôvodnej parcely č. XXXX evidovanej v PK protokole č. XXXX pre k. ú. S., ktoré vlastnila ich právna predchodkyňa. Žalobcovia podali návrh v čase, kedy nebolo určené ich vlastnícke právo k nehnuteľnostiam aj z dôvodu opatrnosti a to z obavy uplynutia vydržacej doby. Poukázal na názor ÚS SR v náleze I. ÚS XXX/XXXX z 19.01.2021, v ktorom tento judikoval, že zásadu nemo plus iuris možno vo vzťahu k vlastníckemu právu skutočného vlastníka prelomiť len za celkom výnimočných okolností, pričom týmito celkom výnimočnými okolnosťami nie je iba spoliehanie sa na údaje katastra nehnuteľností a to práve z dôvodu, že materiálna publicita údajov katastra je vyjadrená v § 70 ods. 1 Kat. zákona, a teda platí pokiaľ sa nepreukáže opak. Prípadne dobromyseľné nadobudnutie vecného práva žalovaných v čase jeho zriadenia vychádzajúc len z údajov katastra nehnuteľností nie je dôvodom na to, aby im ako subjektom disponujúcim slabším právom bolo poskytnuté lepšie postavenie než skutočným vlastníkom. V prejednávanej veci vecné bremeno nebolo zriadené so súhlasom žalobcov ako skutočných vlastníkov resp. právnych nástupcov skutočnej vlastníčky, preto nebolo zriadené platne. Žalované vecné bremeno bolo právne zriadené až dohodou o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, ktorej vklad bol povolený 15.07.2004 pod č. Q preto neprichádza do úvahy ani vydržanie vecného bremena žalovanými, keďže žalobný návrh bol podaný 08.01.2014 teda ešte pred uplynutím 10 ročnej vydržacej doby, ktorá by uplynula 15.07.2014. Právny zástupca žalobcov navrhol, v prípade ak súd je toho názoru, že nie je daný dôvod na prerušenie konania, aby žalobnému návrhu v celom rozsahu vyhovel a zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne k náhrade trov konania v rozsahu 100 %.

7. Právny zástupca žalovaných na pojednávaní uviedol, že považuje žalobný návrh za bezdôvodný a mal by byť v celom rozsahu zamietnutý. Poukázal na skutočnosť, že žalobcovia doteraz nepreukázali naliehavý právny záujem na podaní žaloby a tvrdenie, že sa cítia byť spoluvlastníkmi predmetných pozemkov nebolo preukázané. V konaniach, ktoré majú súvis s predmetom veci a v ktorých sa žalobcovia domáhajú určenia vlastníctva resp. že predmetné pozemky patria do dedičstva po ich právnych predchodcov, jedná sa hlavne o konanie vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 5C/43/2013 je zrejmé, že v tomto konaní nepreukázali dôvody uvedené v žalobe o určenie vlastníctva. Ďalej poukázal na nález ÚS SR sp. zn. I.ÚS XXX/XXXX, ktorý nález konštatuje ochranu tých osôb ktoré robili právny úkon v dobrej viere a s dôverou v určitý jej stranou prezentovaný skutkový stav, navyše ak bol potvrdený útvarmi z verejnej, štátom vedenej evidencie, tak ho potom aprobuje aj príslušný orgán verejnej moci. Na uvedené poukázal hlavne z toho dôvodu, že aj v prípade, že by teoretický žalobcom svedčilo vlastnícke

právo, tak z titulu dobromyseľnosti užívania tohto vecného práva by patrilo žalovaným právo, ktoré sa im žalobcovia snažia popierať. Dobromyseľnosť žalovaným svedčí nielen podľa tohto nálezu ÚS SR, ale aj podľa Občianskeho zákonníka, pretože do podania žaloby na súd v tomto konaní so započítaním si vydržacej doby právnych predchodcov žalovaných uplynula 10 ročná doba. Táto je podrobne popísaná aj v konaní vedenom pod sp. zn. 5C/43/2013 ako aj v konaniach sp. zn. 10C/59/2013 a 10C/60/2013. Právny zástupca má za to, že ak tri znalecké posudky vykonané v týchto konaniach, ktoré sa týkajú tej istej vecí sú nejednotné v pohľade na vlastníctvo, ktoré odôvodňujú hranicami parciel, tak potom ako môžu byť žalovaní, ktorí nie sú odborníci v danej oblasti, schopní právne určiť toto vlastníctvo ak nie tým, že sa budú spoliehať na zápisy príslušných orgánov verejnej moci - kataster nehnuteľností. Čo sa týka návrhu na prerušenie tohto konania do doby právoplatného ukončenia konaní vedených na tomto súde, navrhol mu nevyhovieť.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise a z vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

9. Z LV č. XXX, k. ú. E., obec S. vyplýva, že parcela evidovaná ako KN-C parc. č. XXXXX/XX je v podielovom spoluvlastníctve žalovaných 1/ a 2/. Ako titul nadobudnutia nehnuteľnosti sa uvádza Dohoda o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti a zmluva o zriadení vecného bremena, V XXX/XX-XXX/XX. Žalovaní 3/ až 5/ sú výlučnými vlastníckymi pozemkov evidovaných na LV č. XXX, XXX, XXX, žalovaní 6/ až 8/ podielovými spoluvlastníkmi pozemku nachádzajúcemu sa na LV č. XXX, žalovaný 9/ je výlučným vlastníkom pozemku evidovanom na LV č. XXX a žalovaný 10/ pozemku evidovanom na LV č. XXX, ktoré pozemky sa nachádzajú v k.ú. E., obec S.. Jedná sa o pozemky KN-C parc. č. XXXXX/XX, XXXXX/XX, XXXXX/XX, XXXXX/XX, XXXXX/XX a XXXXX/XX, spolu o výmere XX XXXmX, ktoré vznikli z parc. č. XXXXX/XX, a to na základe GP č. XX/XXXX. Uvedené skutočnosti má súd preukázané z príslušných listov vlastníctva. Ako titul nadobudnutia nehnuteľnosti sa na všetkých listoch vlastníctva uvádza Kúpna zmluva, V XXX/XX-XX/XX.

10. Na základe GP č. XXX/XX zo dňa 24.07.2003 došlo k rozdeleniu pôvodne pozemku označeného ako KN-C parc. č. XXXXX/XX, trvalé trávne porasty o výmere X XXX m2 a k vzniku pozemkov KN-C parcely č. XXXXX/XX, trvalé trávne porasty o výmere XXXX m2 a č. XXXXX/XX, ostatné plochy o výmere XXX m2, zapísané na LV č. XXX, k.ú. E., obec S., ďalej k vzniku KN-C parcely č. XXXXX/XX, trvalé trávne porasty o výmere XXXX mX a č. XXXXX/XX, ostatné plochy o výmere XXX m2, zapísané na LV č. XXX, k.ú. E., obec S. a KN-C parcely č. XXXXX/XX, trvalé trávne porasty o výmere XXXX mX a č. XXXXX/XX, ostatné plochy o výmere XXX m2, zapísané na LV č. XXX, k.ú. E., obec S.. K predmetným pozemkom sa žalobcovia domáhajú určenia vlastníckeho práva, ktoré konania sú vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 10C/60/2013, 10C/59/2013, a 5C/44/2013. Z uvedeného je zrejme žalobcovia nie sú vedení ako vlastníci nehnuteľností, na ktorých bolo zriadené vecné bremeno spočívajúce v práve zriadenia cesty a práve prechodu v rozsahu vyznačenom na GP č. XXX/XX zo dňa 24.07.2003 v prospech žalovaných.

11. Z priložených výpisov z LV súd ďalej zistil, že na LV č. XXX, k. ú. E., obec S. je ako vlastníkom pozemkov registra C parc. č. XXXXX/XX a XXXXX/XX evidovaný G. U. N., nar. 20.05.1953. Ako vlastníci pozemkov registra C parc. č. XXXXX/XX a XXXXX/XX evidovaných na LV č. XXX, k. ú. E., obec S. sú uvedení Q. E., nar. XX.XX.XXXX a P. E., rod. O., nar. XX.XX.XXXX a ako vlastníci pozemkov registra C parc. č. XXXXX/XX a XXXXX/XX nachádzajúcich sa na LV č. XXX, k. ú. E., obec S. je evidovaná P. Q., rod. W., nar. XX.XX.XXXX.

12. V súdnom spise sa nachádzajú aj listiny predložené právny zástupcom žalobcov, z ktorých odvodzoval vlastnícke právo žalobcov k pozemkom evidovaným na LV č. XXX, XXX a XXX, k. ú. E., obec S., ako napr. darovacie zmluvy, kúpno-predajné zmluvy osvedčenie o dedičstve, listy vlastníctva, pozemkové knihy.

13. Podľa § 151n ods. 1 Občianskeho zákonníka, vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe.

14. Podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

15. Podľa § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

16. Podľa § 470 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

17. V konaní mal súd za preukázané a medzi stranami nebolo sporné, že žalovaní sú vlastníkmí nehnuteľností - pozemkov, zapísaných v k. ú. E., obec S. ako KN-C parcely č. XXXXX/XX, trvalé trávne porasty (ďalej len ttp) o výmere XXXXX mX na LV č. XXX, parcely č. XXXXX/XX, ttp o výmere X486 m2 na LV č. XXX, parcely č. XXXXX/XX, ttp o výmere XXXX m2 na LV č. XXX, parcely č. XXXXX/XX, ttp o výmere XXXX m2 na LV č. XXX, parcely č. XXXXX/XX, ttp o výmere XXXX m2 na LV č. XXX, parcely č. XXXXX/XX, ttp o výmere XXXX m2 na LV č. XXX a parcely č. XXXXX/XX, ttp o výmere XXXX m2 na LV č. XXX. Taktiež nebolo sporné, že v prospech týchto nehnuteľností bolo zriadené vecné bremeno spočívajúce v práve zriadenia cesty a práve prechodu, a to na základe dohody o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti a zmluvy o zriadení vecného bremena zo dňa 20.02.2004. Predmetná zmluva bola registrovaná bývalou Správou katastra Tvrdošín pod sp. zn.: Q a jej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený dňa 15.07.2004.

18. Žalobcovia v konaní namietali platné zriadenie vecného bremena, nakoľko majú za to, že účastníci dohody o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti a zmluvy o zriadení vecného bremena zo dňa 20.02.2004 neboli vlastníkmí pozemku KN-C parcela č. XXXXX/XX. Dôvodom je skutočnosť, že sa cítia byť vlastníkmí nehnuteľností - pozemkov, ktoré boli zaťažené vecným bremenom, evidovaným v k. ú. E., obec S. na LV č. XXX, XXX a XXX. Jedná sa o pozemky KN-C parcely č. XXXXX/XX, č. XXXXX/XX, č. XXXXX/XX, č. XXXXX/XX, č. XXXXX/XX a č. XXXXX/XX, určenia vlastníctva ku ktorým sa žalobcovia domáhajú žalobnými návrhmi podanými na tunajšom súde dňa 30.12.2013, vedenými pod sp. zn. 10C/60/2013, 10C/59/2013 a 5C/44/2013. K týmto konania súd uvádza, že rozsudkom č. k. 5C/44/2013-641 zo dňa 27.10.2020 bola žaloba žalobcov zamietnutá. Vec nie je právoplatne skončená, nakoľko proti rozsudku podali žalobcovia odvolanie. Rovnako tak nie sú právoplatne skončené ani ďalšie dve konania vedené na tunajšom súde, keďže v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/60/2013 bol dňa 19.03.2021 vyhlásený rozsudok, ktorým súd žalobu zamietol a v konaní sp. zn. 10C/59/2013 je na deň 09.04.2021 vytyčený termín verejného vyhlásenia rozsudku.

19. Súd sa v prvom rade zaoberal aktívnou vecnou legitímáciou žalobcov v tomto konaní. Všeobecne sa pod vecnou legitímáciou rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jedna sporová strana civilného procesu (žalobca) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (aktívna vecná legitímácia) a sporová strana na opačnej procesnej strane (žalovaný) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (pasívna vecná legitímácia). O nedostatok aktívnej vecnej legitímácie sa jedná v prípade, ak žalobca, ktorý tvrdí, že je nositeľom hmotného práva v konaní nepreukáže, že je takýmto nositeľom. Aktívna aj pasívna vecná legitímácia je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo sporových strán nenamieta (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.6.2010 sp. zn. 2Cdo 205/2009). Otázku vecnej legitímácie súd skúma ex offa v každom štádiu konania a nedostatok aktívnej či pasívnej vecnej legitímácie bez ďalšieho vždy vedie k zamietnutiu žaloby (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31.10.2017 sp. zn. 6Co/110/2017). V posudzovanej veci bolo potom povinnosťou žalobcov preukázať, že sú účastníkmi hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého vyvodzovali žalobou uplatnený nárok.

20. V predmetnom konaní sa žalobcovia domáhali určenia, že pozemky uvedené v petite žaloby, evidované na LV č. XXX, XXX a XXX, k. ú. E., obec S. nie sú zaťažené vecným bremenom spočívajúcim v práve zriadenia cesty a prechodu k pozemkom, ktoré sú vo vlastníctve žalovaných. Jedná sa teda

o vecné bremeno, ktoré pôsobí in rem. Z vecného bremena in rem vzniká právny vzťah, v ktorom subjektom povinnosti je vždy vlastník zaťaženej nehnuteľnosti a oprávneným subjektom je vlastník inej nehnuteľnosti, z ktorej sa právo zodpovedajúce vecnému bremenu vykonáva.

21. Zo súdneho spisu, najmä z výpisu z LV č. XXX, XXX a XXX mal súd preukázané, že žalobcovia nie sú vlastníkami uvedených pozemkov, teda pozemkov, ktoré boli zaťažené právom vyplývajúcim z vecného bremena a ani vlastníkami pozemkov evidovaných na LV č. XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX a XXX, v prospech ktorých bolo vecné bremeno zriadené. Tento stav pritom existoval ako v čase podania žaloby na súd, tak i v čase rozhodovania súdu. Táto skutočnosť napokon nebola medzi stranami ani sporná, keďže žalobcovia sami uviedli, že sa na tunajšom súde v iných konaniach ešte len domáhajú určenia vlastníctva k uvedeným pozemkom a žalobu podali ako potencionálni vlastníci, a to najmä z obavy uplynutia zákonnej vydržacej doby.

22. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, keď žalobcovia nie sú evidovaní v katastri nehnuteľností ako vlastníci parciel, na ktorých bolo zriadené vecné bremeno, súd dospel k záveru, že nie sú aktívne vecne legitimovaní na podanie žaloby o určenie, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené vecným bremenom, a preto súd žalobu zamietol.

23. Žalobcovia požadovali v konaní vykonať dokazovanie oboznámením so znaleckým posudkom znalca G.. U. Q. č. XX/XXXX, ktorý sa nachádza v spise Okresného súdu Námestovo sp. zn. 10C/60/2013 ako aj geometrickými plánmi č. XXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX a č. XX/XXXX zo dňa 08.09.2008 uvedenými v žalobnom návrhu. Súd v tomto štádiu konania nepovažoval za potrebné vykonať navrhnuté dôkazy, a to z dôvodu, že predmetom konania nie je určenie vlastníckeho práva k pozemkom. Žalobcovia sa žalobou domáhajú určenia, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené vecným bremenom, teda existuje faktický stav, kedy vecné bremeno bolo zriadené medzi účastníkmi právneho vzťahu, ktorým svedčí ich vlastníctvo k pozemkom a ako také je aj zapísané v katastri nehnuteľností. Vykonanie predmetných dôkazov by preto neprispelo k rozhodovaniu súdu, keďže právny záveru súdu o nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcov by sa tým nezmenil.

24. Pokiaľ ide o návrh žalobcov na prerušenie konania do skončenia konaní vedených na tunajšom súde pod sp. zn. 10C/59/2013, 10C/60/2013 a 5C/44/2013, súd nevzhliadol dôvod na takýto postup, nakoľko prerušenie konania považoval za neúčelné a nehospodárne, vzhľadom na dĺžku konania. Žalobcovia už v podanej žalobe a tiež i v priebehu konania sami uvádzali, že žalobu podávajú len ako potencionálni vlastníci predmetných nehnuteľností, nakoľko v iných súdnych konaniach, v ktorých podali žaloby ešte pred podaním žaloby v predmetnej veci, sa domáhajú určenia vlastníckeho práva k týmto pozemkom. Ako súd uviedol vyššie, uvedené konania nie sú doposiaľ právoplatne skončené, pričom možno predpokladať, že voči rozhodnutiam súdu bude podané odvolanie či už zo strany žalobcov alebo žalovaných tak, ako to bolo v konaní sp. zn. 5C/44/2013. Súd poukazuje na to, že v prípade ak by v budúcnosti bolo právoplatne rozhodnuté o vlastníckom práve žalobcov k nehnuteľnostiam, na ktorých bolo zriadené vecné bremeno, zamietnutie tejto žaloby neznamená, že sa svojho práva ako vlastníci nehnuteľností nebudú môcť domáhať súdnou cestou. Tiež pokiaľ žalobcovia poukazovali na to, že žalobu podali iba z opatrnosti, aby nedošlo k vydržaniu práva vecného bremena žalovanými, je potrebné uviesť, že žalobcovia podali žalobu na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zaťaženým vecným bremenom a teda žalovaní už po podaní tejto žaloby majú vedomosť o tom, že zmluvu, ktorou bolo zrušené podielové spoluvlastníctvo a zriadené právo vecného bremena podľa tvrdení žalobcov neuzatvorili s vlastníkmi týchto nehnuteľností a preto už v tomto období nemôžu poukazovať na svoju dobromyseľnosť.

25. Na záver súd poukazuje na skutočnosť, že v prejednávanej veci ide o negatívnu určovaciu žalobu, na ktorej v zmysle § 80 písm. c) OSP platného v čase podania žaloby, ale tiež i v zmysle § 137 písm. c) CSP platného v súčasnosti je potrebné preukázať naliehavý právny záujem. Naliehavosť správneho záujmu spravidla nie je daná vtedy, ak požadované určenie má povahu len predbežnej otázky k posúdeniu, či tu je alebo nie je právny vzťah alebo právo. V prejednávanej veci je podstatná otázka určenia vlastníckeho práva žalobcov k nehnuteľnostiam zaťaženým vecným bremenom. Až potom, ako budú v prípade úspechu vlastníckej žaloby žalobcovia zapísaní ako vlastníci sporných nehnuteľností a nedôjde k dohode so žalovanými vo vzťahu k vecnému bremenu, môžu mať naliehavý právny záujem na negatívnej určovacej žalobe.

26. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Vzhľadom na to, že súd žalobu v celom rozsahu zamietol, žalovaní boli úspešní v celom rozsahu, a preto majú proti neúspešným žalobcom nárok na plnú náhradu trov konania. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania pritom bral súd do úvahy skutočnosť, že žalovanému 8/ z obsahu spisu žiadne trovy konania nevznikli, keďže tento sa v konaní nevyjadroval a ani nebol zastúpený právnym zástupcom. Súd preto žalovanému 8/ náhradu trov konania nepriznal a túto priznal len žalovaným 1/ až 7/ a 9/ a 10/. O výške náhrady trov konania rozhodne súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1,2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)(§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.